

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulimka Sándor.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz. Somlyón az ev. ref papi háznál,

hová az előfizetések és a kéziratok küldendők.

Hirdetések jutányos árbán. Bélyegdíj 30 kr.

Az elszegényedés egyik főoka.

(T.) Nem kér már a nép; úgy sem nyer meghallgatást. Ki győzne az ezer igényű és megszámlálhatlan ügy bajban panaszkodó miliók rimánkodásának eleget tenni?

Még félszázada sinés, hogy a költő lelkének egész hevével jogot követelt a nép nevében; most e nép örülhetne, ha a hangzatos jogok helyett véres verejtéke gyümölcsét élvezhetné zavartalanul méltányos kötelességek, közterének viselése mellett.

Mig mi ezt főlemlítjük, a tények egész sora emelt panaszt, hogy hazánk tehetős polgárai a rohamos elszegényedés útján koldusbotra mint fognak jutni.

S miért?!

Tán nincs atyáskodó gondviselője? Nincsen fölötte örökös szem?

Oh a gondviselés inkább áldó, mint büntető karját terjeszti ki most e nép felett; föl-kent királyának védő kezével biztosítja békés életét; büles törvényeket szab róla, s a közélet ügyében a népkormányzat érdekében polgárjogokkal halmozza el.

Csak egy a baj, s ez nem a kormányzó hatalom rendszerében és természetében gyökeredzik, hanem áll az az igazság, mely már pár évezred előtt föl volt fedezve, hogy: az ember embertársa iránt vadállat és nem ember.

Kiméletlenül, szívtelenül, kárörömmel turkál ember embertársának véres verejtékkel szerzett keresményei között, ha a törvény valamely paragrafusának szarvát önző érdekből talán boszus szándékból kedve szerint csavargathatja.

A föld népének megélhetési viszonyaival nem mint embertársak törődnek az erre hiva-

tottak és megbizottak, hanem mint a köz- és országos igényeknek vaskövetkezetességű esz-közlői.

Hiszen látjuk, hogy az ég áldása nincs megvonva földelinktől; az iparos megteszi üzletéhez köteles fáradozásait; de a föld termésének, gyümölcsözésének gyakorta alig van annyi értéke, mennyit a közügyek érdekében az országos terhek fejében leróni köteles; az iparos keze munkáját szu és moly emészti, penész lepi el! A mindennapi szükségéseket nem képes beszerezni; mindazonáltal illetékes adóját le kell rónia!

Igy török meg ezer és ezer polgár vagyoni ereje, küszöbére ül az elszegényedés s csakhamar egész telkét a nyomor uralma alá hajtja.

Mindezeknek az ember az oka; az az ember, a kinek éreznie, tudnia kell, hogy a földnek nincsenek oly gabona-vetései, melyek a krajezárokat pénzverdei rézdarabokkal termelik; nincsenek gyümölcsfái és szőlőtői, melyekről kész ezüst tallérokat szedni s körmöczi aranyokat szűrní lehetne; az az ember, aki nagyon érezheti azon jelszóhoz ragaszkodását: „az első személy én vagyok” s minden tetteit úgy ehhez irányítja, hogy még a törvényt sem átalja önös céljainak támogatására segítségül hívni, melyet nem ritkán meg is nyer.

Igy a tehetetlen népnek, a védetlen polgároknak előbb-utóbb tönkre kell menniük!

Azért azoknak, kik embertársaik szájába kenyér helyett kényelmesen rángatható zablat rakni vannak hivatva, az lenne teendőjük, hogy a nyers termények s kidolgozott munkák értékesítésére utat módot keressenek, illetve ezt elősegítsék. Megakadályoztatni azt, hogy az adózó nép keresménye önző üzérkedések, szédelgések, kapzsiságok martaléka legyen s erre ne csak a kormány magasabb polcán ülők,

hanem lefelé a megyék s községek ügyeivel foglalkozó közegek vállvetve buzgólkodnának.

Mert hát a piacoknak forgalmat, az áruknak kelendőséget teremteni nem azok vannak hivatva, kik az eke szarvát tartva lépkedik be barázdáról barázdára busásan megadóztatott földjeiket; nem azok, kik tanult mesterségük műremekeinek összeállításánál hullatják veritéküket, — noha igaz, hogy egy-egy szivesebben elfecsérelí idejét az országos dolgok fölötti feleségessé, mint üzlet asztalánál való virrasztással — hanem azok tartásák lelkiismeretbeli kötelességüknek ez ügyben lépéseket tenni, kik az adózó nép által tekintélyes és szép állásra emeltettek.

Ki mástól várhatná meg az elszegényedő haza azt is, hogy ne csak a munka és termény értékesítéséről legyen gondoskodva, hanem hogy az ösöktől öröklött vagy szorgalom után szerzett birtok épsége felett is öröködjének?

Oh de a multban és jelenben is e fölügyeletnek, örökösnek szomorú következményei vannak.

Oly gyakran halljuk feldöbörgni az árvesekre meghordozott dobót, hogy már rá sem tudunk gondolni részvétellel a végrehajtás áldozatára, ki talán önhibáján kívül a mostoha sors üldözése folytán jutott a szánandó helyzetbe, a midőn rozzant háza egyik szegletébe takargatja tönkre tett önérzete által égető arczpirulását s vérző szívvel hallgatja, olykor jó embereinek vélt kapzsi emberek kárörvendő élceléseit s a folytatott kótya-vetyében nyilvánuló kedvteléseket.

Embertársaink minden nyomorán, igaz, hogy lehetetlen segíteni; de az is igaz, hogy nem egy eset adja magát elő, midőn a szerencsétlen következményt egyik vagy másik hivatatosan működő közeg egy jó ötlettel, tanács-

midőn vele megismerkedett az élet még ismeretlen volt előtte. Vidéken nőtt fel egy nagynénje vezetése alatt, ki őt a bálványozásig szerette, hogyne hisz oly szép volt, hogy szent Antalt is kísértetbe hozta volna! Így élt át 17 évet azok körében, kik őt hízélgésekkel halmozták el. A szolgálk legkisebb szeszélyének nyilvánítására leborultak; a szomszédok imádták a szép ifju leányt, s a gazdag örökösnő előtt a földig hajoltak. Mit bánta ő, hogy vállköpenye kissé gyűrött vala, hogy szép fehér kezén formátlan körmöket viselt, melyeknek ollója csinos fogai voltak; tudta határozottan, hogy az, kinek kezét nyújt, boldognak érzi önmagát, ha tiszteletteljes és ugyanakkor szenvedélyes csókot nyomhat rá.

A gróf tanította öltözködni, s önmagára gondot fordítani: „A nő legfőbb erénye — mondá egy napon — a szellem légkörében élni; szükséges, hogy mindent, a mihez közelít, a mit érint, mindent a mi az övé — elszédítsen, elbájoljon, magához vonzon.” A kenőcs tönkre teszi a haját és nyomokat hagy a butorzonon; hogyan fogadhatja egy ifju bájos nő férjét oly budoárban, hol a karos székeken széles zsírfoltok láthatók?

Ő mindezt nem tudta; s még csak nem is sejtette, hogy valamelyik tette a kritikának anyagot szolgáltatott; de a mikor még hajkenőcsöt használt, évenként 3-szor változtatta meg a butorok szövétét. A grófra hallgatott és megértette őt. Aztán jön keze, oly csinos, de formátlan körmű keze; oh a mikor erre gondolt: nem tarthatott vissza egy mo-solyt s vállait vonogatta.

Nem tudom, miféle kolduló apácza mondá neki egy napon, hogy a tulságos párfümozés vétek s ő elhitte, mert vallásos volt. Csupán kölni vizet használt, mert — nem tudni mi okból — az apácza

TÁRCZA.

Emléksorok.

Künhalmos rónán átkelve jutottam a révbe,
Hol kincset kereső, vizsga hajóm kikötött.
Szárz-tenger a tér, hol evezni hajós csak alig tud,
Hol hullámaival még tünemény se kínált.
Itt fedezém mégis föl a kincset, melyre szívem vágy:
A kunok emlékéit s tiszta baráti kebelét.
Üdv neked ábrándim bájképe tetőtleni-pusztá
Kúnvérü búvár otthona lesz kikötőd.

T a p o d y T a m á s.

Őszi szél fú.

I.

Őszi szél fú, kopáron áll a határ;
Szárz ágak közt nem dalol a madár! —
Sivár minden, mint a szívem a melyre
Ráborult a csalódásnak éjjele.

Ha néha elgondolkodom felőled,
Olykor-olykor bus szívem is feléled;
Elmerengek, szememből könny fakad
S megsíratom a letűnt szép multakat.

Száll lelkemnek

II.

Száll lelkemnek hó imája
Áhitattal, csendesén;
Te éretted imádkozom
Kökényszemű kedvesem.

Álmodozva holdas estén,
Csöndes — néma éjjelen;
Álmaimban szép alakod
Oly gyakorta megjelen.

Éjjel-nappal szüntelenül,
Rád gondolk kis babám,
Vajjon-vajjon te is gondolsz
Néha-néha én reám?!

S z a b ó I s t v á n.

A kék szalag.

(Francia beszélyke.)

Fordította: Bartha Dezső.

Álmodozó, egykedvű vala. Tekintete hanyagul tévedezett az ürben, koronként megpihenve a buza és rozs vetéseken, melyeknek kalásztengere előnté a mezőt, a meddig csak a szem ellátott. A nap végső sugarai rózsaszínre festék a gabona kalászokat és a tatárka fehér virágait; a nagy fűzfák hajlékony ágai közt, lágy szellő suttagott.

Körötte néma csend. Szőke fejét vállára hajtá, hoszu szempillái becsukódva rejték el szeméi fényét. Mintha elaludt volna és mégis arczának finom bőrén koronként könnyű borrongás futott át; keble hullámosan emelkedett. Gondolkozott, álmodott vagy talán emlékeibe mélyedt . . . de e gondolat, az álom vagy emlék lázasan foglalkoztatták.

Nadine — mert ő az álmodozó, — 17 éves korában ment férjhez Vlasoff Sándor grófhhoz, ki 30 éves elmúlt már. 3 év óta házások és Nadine eddigi életén végig pillantott.

A multról gondolkozik és komolyan gondolkozik. A gróf tanításainak sokat köszönhetett, mert

csal, sőt jóakaró magatartással is elhárítja, — vagy a komolyabb bajok természetét enyhébbé változtatja.

Jól esik az embernek a magán érdekek iránt megfásult közönyösség világában egy-egy vilálatára akadni a jóakaró azon nyilvánulásának, mely a hivatalos működés sáfárainak életében dicsőrethet emelhető ki.

Tudomásunk van egyik szomszédos községi járásban oly esetről, a midőn az adó behajtás alkalmából bizonyos birtoknak törvény követelte elárverezése — rendesen elpredálása helyett az emberiesen érző hivatalos közeg a birtokot haszonélvezetre bocsátotta s a lero-vandó adóösszeget néhány éven át nyerendő bérletösszegeből törleszti le s így a prédára szánt vagyont birtokosa részére megmenti.

Ez elismerésre méltó emberies tett!

Hiában rimázkodnék ily czélból akárhányszor megrendült gazdasági viszonyu polgár, midőn már a katasztrófa szélén áll; az emberek nem szoktak a könyörületesség gyakorlására paragrafust keresni, midőn a közügyek érdeke, vagy magánjogilag egyesek akarata a törvény oltalma alatt van. És ekkor nincs a szerencsétlen népnek, a nép elszegényedésének nagyobb ártka, mint éppen a törvény, ha ez érzéketlen emberek szándéka és eljárásával érvényesítettik.

Ha tehát a rohamosan jelentkező elszegényedésen s az ezzel járó szerencsétlenségeken segíteni akarunk; ha azt akarjuk, hogy hazánk ne koldusok országa, hanem tehető polgárok hona legyen: népünk legnagyobb tömegű osztályán a földműves és iparos osztály ügyén kell már egyszer lendíteni, s végzetes ügyeikben a nemes szív sugalta kimélettel intézkedni.

A magánosok ügyének ily fölkarolásával a közjót elősegíteni minden alsó és felsőbb hatóság tagjainak, valamint magán polgároknak is nemcsak emberbaráti, hanem hazafias kötelességük is.

Közigazgatás.

A budapesti országos kiállítás a sz.-somlyó-vidéki gazdasági-egylet gyűjteményes kiállításában résztvevők közül a következők kiállítási nagy érdemmel lettek kitüntetve és pedig:

Ajtay Albert Sz.-Somlyó jó 1880-iki fehér asztali boráért.

Bárány Dániel jeles fehér olasz rizling boráért.

Bartha Iván Sz.-Somlyó, jó fehér asztali boráért. Böllőni Sándor Sz.-Somlyó, jeles fehér asztali boráért.

Farkas Ferencz Sz.-Somlyó, jó fehér asztali boráért és jó minőségű szilvóriumért.

megengedte. A gróf, meg tanította, hogy „egy elegáns” nőnek nem elég csupán egy párfümmöt tartani, hanem ugyyszólva egygyé kell olvadnia az általa teremtett illattal, hogy minden — szobája, butorai, személye, s az őt környező lég — át legyenek hatva e titokzatos kábitó illattól, a mely hirdeti jelenlétét és eltávozását után megőrzi emlékét. — Ez megragadta figyelmét; gondolkodott felette; aztán hosszas kísérlet után egy illatvegyületet talált fel és most már nem is tud más lélekörben élni.

A gróf bizonyára sok egyébre is megtanította, és e leccék emléke rózsát fakasztott arcán.

Ma már tökéletesnek érzi magát, mert sikerült neki sugárzó lényét egészen férje álma szerint átalkítani és ezen ember, ki annyit foglalkozott vele, míg a tükély e fokára eljutott, most.... ime most elhanyagolja őt. E gondolatra a harag miatt reszketett.

Közönyös lettem előtte! Reggel megcsókolja kezem, aztán egész nap csak a vadászat, az ügyek és építkezések. Délben ha magunk vagyunk: újságot olvas. Este mindig csak az a végnélküli preferenciáték!.... És a féltékenységek még csak árnya se!... És most már csak azt sem mondja: „Akármilyen, hogy e kéz, melyet egyedül én csókolok, — mert nem akarom, hogy rossz szokás szerint mindenkinek csókra nyujtsa, — még csinosabb legyen, mint a milyen!... Hát nincs-e megírva ama könyvekben, a melyeket velem olvastattott hogy: nincs valódi szeretet féltékenység, e megfoghatatlan és meghatározhatatlan érzelmek nélkül, a mely nem akarja, hogy egy tekintet vagy egy kézmozdulat szálljon annak, a kit szeretünk szívünk teljes imádatával és önzésével, mert a legkisebb tekintet előtte megszejtelenítésnek tűnik fel!... Ő nem ismeri ezen érzelmeket.... „Sokkal inkább tisztelleme Őt — mondja ő — hogy sem féltékeny lennék; imádom őt, de féltékenység nélkül! Ha nem csevegek hosszasan Őnnel: oka, hogy nincs szükség tanításra.“ Az impertinens!... Megkísértetem féltékenységgel tenni; hasztalan! Csikorgattam fogaim. Nem! Átalakított mint bábót szokás felöltöz-

Páskuj István Sz.-Somlyó, jó fehér asztali boráért.

Páskuj József Sz.-Somlyó, jó fehér peccsenye boráért.

Rozman Izsák Széplak, jeles fehér peccsenye boráért.

Szathmári Dániel Sz.-Somlyó, jó fehér rizling boráért.

Tamko Bertalan Sz.-Somlyó, jó fehér asztali boráért.

Telegdy Márton Sz.-Somlyó, jó fehér olasz rizling boráért.

Veress Lajos Ipp, jeles fehér bakar- és peccsenye boráért és kitűnő minőségű tengeriért

Ime ez az eredménye a gazdasági-egylet által összehozott gyűjteményes kiállításnak.

Bor kiállításunk egynek kivételével mind kiállítási nagy érdemmel lettek kitüntetve és pedig a tizenkét kitüntetett közül négynek borai jeleseknek, a többieké pedig jóknak találtattak.

Ezen osztályozás ellen azoknak, kik a sz.-somlyó-vidéki gazdasági-egylet kiállításának borait ismerték, kifogás nem is igen emelhető, mert már a felküldés előtt körülbelül ezeket tartottuk a felküldöttek között legjobbaknak. Hanem igen is esodálkozhatnánk azon, hogy lehet az, hogy a felküldött borok közül kitűnőnek egy sem találtattott.

Ennek pedig nagyon egyszerű magyarázata van. Az egylet által felküldött borok ugyanis mind ki lettek tévedésből helyezve a kiállítási csarnokba, míg más kiállítók által felküldött borokból csak egy-egy üveg lett a kiállítási csarnokban elhelyezve, a bor kóstoló és bíráló bizottság részére való üvegek pedig bepincézve hűvös helyen tartattak egész azon idő pontig, míg azok kóstolás és bírálás alá kerültek.

En azt hiszem, hogy nekünk ezen tévedés csak hátrányunkra szolgálhatott, mert míg a mi boraink öt hónapra át hidegnek, melegnek, szóval gyakori hőmérsék változásnak ezen kívül világosságnak is állandóan kitéve voltak — addig más kiállítók borai jó pincében lettek elhelyezve, — s így különböző — a mi borainkra nagyon hátrányos — kezelésben részesültek — amazokkal szemben a legnagyobb szakképzettség mellett is igazságosan összehasonlíthatók s elbíráltak nem lehettek.

Ez az egyik oka a miről mi termelők nem tehetünk, de van egy másik oka a miről már tehetünk volna, ha akartunk volna az t. i. hogy felküldött boraink általában a maga ősi eredetiségében állítottak ki, azok semmi nemű tisztító eljárásnak soha hírére sem hallottak s így azon borokkal szemben, melyek a mai előhaladott pince és borkezelés kívánalmainak megfelelően voltak kezelve és tisztítva a versenyt ki nem állhattak. A bíráló bizottság pedig melynek tagjai tulajdonképpen borkereskedőkből — és kis részben termelők — állott, csak az előtte álló anyagot úgy a mint van s nem azt, hogy egyik vagy másik minőségű proesszusokon áthalajva jutott odáig, vizsgálhatta s így a vizahólyaggal, tanítással vagy más vegyszert szerezett tisztított és finomított bort ugyan azon mértékkel kellett hogy mérlegelje, a melylyel a mi őseredetiségében hagyott borainkat. Pedig lehet, sőt valószínű, hogy a fenti eljárással a mi boraink is megütköztek volna azon mértékkel, mit a bíráló bizottság — a talán eredetileg kevésebb értékes, de a szakszerű kezelés folytán előnybe helyezett többi boroknál tapasztalt.

Az is lehet, hogy ha a bírálatban csak is terme-

tetni..... És most nem szeret többé! Ezen ember érzéketlen lett.... Sokat élt Párisban! Az Isten tudja, hány nőt ismerhetett ott!.... És én ilyen férfit szeretek!

„Nadine még mindig az ablaknál álmodozik!“ — szólt meg egy hang a grófnő mögött.

Nadine gyorsan megfordult és felismerte angol társalgó nőjét: Betsy Woodot, a kit a kastélyban daczára 40 évének és özvegyi minőségének, makacsul „Miss“-nek hívtak mindenki.

„Igen — felelt — bösz vagyok!“

„A grófra?“

„Képzeld csak, mi történt velem! Tegnap, M. Vladimir, férjem ifju unokatestvére, ki 3 hét óta itt lakik, reggeli után unalmas, mindennapi bókjait ismételte előttem. Férjem nemes szokása szerint hírlapját olvasta figyelemmel.... érti.... figyelemmel!.... Én pedig egy longue-chaisen félíg fekvő helyzetet foglalva el lábamat kinyújtám, a mely kék selyem harisnyába volt elrejtve, — mert Sándor a legrészletesebben megtanított harisnyáim színének megválasztására, kinyújtott lábam pedig egy himzett papucsos játsszott. Sándor unokaöccse még ünnepélyes nyilatkozatainak özőnt pazarolta reám, addig másfelől egy hülye szívósságával szemlélte lábamat! Ugy nézett ki, mintha meg akarta volna enni. Ez bosszantott; Sándorra néztem. Olvasott.... Ekkor hígvelejtő unokatestvérehez, ki folyton papucsos nézte, így szóltam: „Mit néz Ön akkora szívóssággal? lábamat.... és én orra alá tartottam. Férjem az ujság felé emelé tekintetét, gunyos mosolylyal huzta össze ajkait. Elkieseredtem.... „Csókolja meg lábamat!“ — kiáltottam az unoktestvére.... „Ő engem bolondnak tartott, hátrált.... „Ha ön nem akarja megcsókolni, — mondám neki miért nézi oly ostoba módra!.... De asszonyom!.... Csókolja meg azonnal, különben nem felelek arról, a mi történni fog!....“ Papucsosnak rontott és már azt hittem, hogy egészen elfogja nyelni.... az ostoba még harapta!.... Férjem orrát újra az ujságba dugva, két rébe hajolva nevetett. Milyenek találja Ön ezt?“

lők vettek volna részt, nagyban eltérő lett volna a bírálat eredménye.

Elvégre is önámítás nélkül mondhatjuk, hogy boraink a budapesti országos kiállításán megállottak helyüket és ha a fentebb említett kalamitás közbe nem jön valószínű miszerint — daczára a kezelési hiányoknak — a kiállítottak közül egy néhány nemesek jelesnek de kitűnőnek is találtattott volna.

Ez eredmény újból egyik bizonyítéka annak, hogy vidékünk bortermelésének jövője van. Az okoszerű szőlőmívelés nálunk bármely földművelési ágban jobban fizeti magát, mert boraink minősége azok kereskedelmi fogyasztását minden körülmények között biztosítja.

Terménykiállításunk mint előre lehetett gondolni gyengén, mondhatnánk rosszul sikerült, a mennyiben az egy Veress Lajoson kívül más kiállítónk kitüntetés nem nyert.

A múlt 1884-ik év gabona termése vidékünkön a lehető legsilányabb volt. Ezt a bejelentések felküldésekor még nem tudhattuk, s miután a bejelentést már megtettük, a termények felküldését mintegy erkölcsi kötelességünknek tartottuk.

De valjuk meg az igazat küldhettünk volna bizoda rozsot és búzát is szebbet és jobbat is, hanem mikor oly indolensek vagyunk — tisztelet a kivételnek — hogy még azt a pár marék búzát is resteljük pontosan kitakarítani a mit a kiállításra küldünk, akkor ne esodálkozunk rajta, ha kiállításunk rosszul sikerül, kitüntetés nem kapunk, sőt azon se ha ebből következtetést vonva a nagy kereskedők feltételezik miszerint azon gazdától, a ki a kiállításra szánt pár marék búzáját sem átálja válogatatlanul sőt tisztítatlanul felküldeni nem lehet várni, hogy nagyobb bevásárlásoknál lelkesmeretesen járjon el a válogatás és takarítás körül.

Eltekintve a fentebbi hiányoktól azon gazdáknak kik Sz.-Somlyó vidéke érdekeit szem előtt tartva a budapesti országos kiállításán részt vettek nagy köszönettel tartozunk, mert ismerve az egyéneket hátrán kimondhatjuk, miszerint ezen kiállítók mindenike nem pusztán személyes érdekből de vidékünk érdekében vett részt a kiállításban s a vidék érdekében áldozott, midőn a kiállítás költségeit saját zsebéből hordozta.

Azokat pedig, kiket kiterjedtebb birtokaik s erősebb anyagi és magasabb társadalmi állásuk a kiállításban való részvételre mintegy erkölcsi kötelezett volna — és még is távol létük által kívántak tündökölni, — méltán érheti a megrovás ezen hazafiatlan fukarkodásért.

Böllőni Sándor,
gazdasági-egyleti titkár.

A lókiállítás.

Budapest, 1885. évi okt. 2.

Országos tárlatunk keretében e hó 5-én nyílik meg a nemzetközi lókiállítás, melyen nemcsak népies lótenyésztésünk lesz méltón képviselve, hanem a nagyobb és kisebb méresek tulajdonosai is bemutatandják, állami lótenyésztés-intézeteinkkel karöltve, országos lótenyésztésünk színét-javát, és így bizton remélhető, hogy magasabb értékű, nemesebb vérű, fényűzési czélkra szolgáló lovaink jobb értékesítésének és nagyobb kivételének újabb csatornái fognak létesíteni e kiállításban.

A „Miss“ hangos nevetésben tört ki.

„Czélját nem tudta elérni!“ — mondta ő.

Dühös vagyok, kedvesem. A gróf nyugodt bizalmától majd a hideg ráz ki. Ha nem sikerül me-revségét megtörnöm, a harag fog megfojtani. Ön nem sejtí, mennyire szenvedek.... Oh e kártya játszmák!.... Mihelyt megkezdődnek ha magamban könyvet nem olvashatok, elkötelezve érzem magam az itteni ifju emberek izetlenségeit hallgatni. És ez mindennap így van.... Sándor barátai, minő emberek! kedvesem! Különösen van közöttök egy pohos.... úgy hiszem, szolgálkunkkal bizalmas lábon áll. Ebéd után mihelyt megjön: egy szolgál azonnal egy kártya csomaggal lép be; a pohos átveszi, harsogva bontja fel a csomagot, és kezében kártya legyezővel közeledik férjemhez, a ki egyet elvesz belőle.... A szörnyeteg!....

E perczen egy elegáns, csinos termetű, de épen nem feltűnő fiatal ember haladt el az ablak alatt, a park főszótányán. Nadine meglátta.

„Ime az unokatestvér!“.... Oh egy eszmém támadt. Ha most sem aratok sikert, a vízbe ölöm magam.... Uram! — kiálta — Uram, jöjjön fel!“

A fiatal ember felemelte fejét s megismerve a kastély urnőjét, mely hajlongások között köszönté.

„Látja, miként köszönt, mint egy kínai bálványát? mily ostoba!“....

Az unokatestvér a társalgó terembe lépett.

„Ismeri ön budoáromat?“ — kérdezte őt mérszen. A fiatal ember látható zavarral küzdött; mindaz, a mi vele történt oly szokatlannak tűnt föl, hogy azt sem tudta, hol van.

„Asszonyom!....“ hebegé.

„Holnap reggel Önök mind vadászni mennek. Ne vegyen részt benne, szinleljen valami akadályt és ön budoáromban fog feltalálni. Beszélni valóm van Önnel....“

(Vége köv.)

Nagy munkába került az e feladattal megbízott rendezőségnek a kiállítás sikeres létrehozatala; de hogy mily felséges eredményt nyel oldatott meg a nehéz feladat, azt szemlélheti a nagy közönség azon öt nagy istállóban, melyeknek kapui ma megnyilván: összesen 830 kiállított lóval oly képet mutatnak, mely — azt hisszük — méltó a nagyszabásu kerethez, s a mű megalkotására minden oldalról hozott áldozatokhoz.

Az egész lókiállítás — eredeti programja szerint — három lésoportra oszlik.

Az első csoport a ménések collectiv kiállítása, hol a nagyobb ménések tulajdonosi külön keretben kívánják bemutatni méneseiket.

Itt méltán első helyet foglalnak el királyunk ő felségének lipizzai és kladrubi magánménesei 10 lóval. Az uralkodó ezen két ménese nagy befolyást gyakorolt országos lótenyésztésünkre is. Ezen ménesekből fejlődmi kegy folytán számos törzsmén került e század elejétől fogva a mezőhegyesi állami ménesbe s a ménetelekbe, a legujabban a fogarasi ménesbe is, hol csupán csak lipizzai vér tenyésztetik, melynek alapforrása a Triest mellett a Karst hegységben 300 év óta fennálló lipizzai udvari ménes.

Második helyen szerepelnek az ausztriai állami lótenyésztő-intézetek, a radauzi állami ménes és az örökös tartományok ménetelei 24 lóval.

Ezen istálló másik oldalát a magyar állami lótenyésztő-intézetek kollektív kiállítása foglalja el. A ki ismeri azon fontos, sőt döntő szerepet, mely Magyarországon lótenyésztésében az állami lótenyésztő-intézeteknek jutott, a ki tudja, hogy ezek képezik lótenyésztésünk eddigi haladásának s jövő felvirágzásának alapforrását, az természetesnek fogja találni, hogy az állami lótenyésztő-intézetekben tenyésztett minden egyes fajtát és törzstől méltóan kellett képviselietni ezen országos tárlaton; mert hiszen az országos lótenyésztés teljes képét akartuk bemutatni, s a georafus is, ki egy nagy folyam leírását tervezi, annak alapforrásait tartozik részletesen kimutatni.

Minden fajtból minden törzsből ki van állítva az illető ménesnek 1—1 törzsménje és két törzskanczája s azonkívül a ménetelek létszámából is törzsek szerint 4—4 fedező mén. Általánosan megjegyezhetők, hogy nem egyes legjobb példányok választattak ki, hanem olyanok, melyen az illető törzs általános minősége legihivebben képviseltetik.

A II. sz. istállóban találjuk egyéb magasabb angol vértű magánménésünk kollektív kiállítását, valamint néhány angol telivér versenyparipát és tenyészanyagot.

A III. sz. istálló különféle fajtájú és termetű ménesnek gyűjteményes kiállítását tárja elénk.

Ezen két utóbbi istállóban összesen 33 ménes 256 lóval van képviselve.

Magyarországban összesen mintegy 100 oly magán ménes létezik, mely a „ménes“ nevet a benne tenyésztett nemeseiből és constansabb vértől fogva valóban megérdemli. Tehát harmadrésze van képviselve s am szerint, de minőség szerint — kevés kivétellel — méneseink legjavát fogjuk e tárlaton képviselve látni.

A második csoport lókiállítása azon kisebb tenyésztőknek, kik néhány kanca után, nem ménesben, hanem gazdaságilag tenyészteneik. Ide soroltattak egyes lótulajdonosoknak nem saját nevelésű lovai is.

Ezen csoport a legkisebb, amennyiben csupán száztíz lovat foglal magában. Képvelve vannak benne a legkülönbözőbb fajták és keresztezések, kezdve az angol telivér lótol egészen a nehéz nyugoti nóri, ardenni, suffolk és clydesdalei munkás fajtáig.

Külön osztályát képezi ezen csoportnak a nyugati nóri jellegu nehéz ígás lovak-osztálya, melybe negyvennégy ló van sorolva: még pedig részint magyarországi uradalmak, részint bel- és külföldi kisebb tenyésztők istállóból.

A nóri vér a nemesebb könnyebb fajtával keverve majd nem kivétel nélkül használhatlan korcsokat ad, de homogén vérről tenyésztve s megfelelő természeti és gazdasági viszonyok között megbecsülhetetlen s jelenleg világsszerte aránylag legdrágábban fizetett munkás lovat ad. Bizonyítja ezt az általános csoport mellett egyöntetűség kedvéért ugyanazon istállóban elhelyezett zalamegyei, muraközi és muramelléki népies collectiv kiállítás huszonnégy lova. A Muraközben ugyanis öt ér óta csupán nóri jellegű (pinczganai, percheron félvér és ardenni) állami és magán ménék alkalmaztatnak apalovakként; minek eredménye az, hogy a muraközi földmíves tenyésztők, ki azelőtt a sokkal nemesebb és jobb vértű, de nóri kancazáira nem alkalmas angol, arab, nonius és norfolki apalovak után származott éves csikóit legfeljebb 80—100 forintért adta el, most a nóri méne után származó választott csikóit 5—6 hónapos korukban 150—200, sőt egyes esetekben még drágábban is eladhatja.

A harmanik csoport a lótenyészbizottmányok által rendezett megyei collectiv kiállítások csoportja.

Ezen csoportban huszonkét vármegye lótenyésztése van képviselve összesen háromszáznolczvan lóval, mely szám egytől-egyik csupán földmíves istállóból került ki.

A megyei collectiv kiállítások rendezésének fő czélja az volt, hogy az országnak kiválóbb tenyésztéssel bíró vidékei különböző jellegűk szerint jó példányokkal képviselve legyenek e tárlaton: mely e szerint hivatta van az országos lótenyésztésnek oly nagyszabásu és hű képét mutatni, a minő még soha sehol egy keretben nem volt.

A legkülönbözőbb tényezők ügybuzgó s összevágó közreműködésére és jelentékeny anyagi áldozatokra volt szükség, hogy ezen a maga nemében új és páratlan csoportos kiállítás tényleg megalkotassék; de szükség volt rá azért, hogy ugy magunk is megismerjük, valamint a külföldi közönséggel is megismerterjük országos lótenyésztésünk jelen állapotát, s ezzel törekedjünk arra, hogy lovaink jobb értékesítésének mérveit szaporítsuk.

Az országos lótenyésztés ügye ugyanis nemcsak honvédelmi szempontból felette fontos nálunk, hanem a magyar mezőgazdaságnak jelenleg egyik legjelentékenyebb és legjövödelmezőbb tényezőjét képezi.

Az egyes megyék collectiv kiállításánál nem az volt a czél, miszerint a vidékenként egyes gazdáknál található nemesebb vértű, szebb de a vidék átlagos lóminőségétől eltérő példányok küldessenek fel, hanem azon czél tartatott szem előtt, miszerint minden egyes vidék lólétszámának átlagos minősége e csoportban néhány jobb ló által képviselve legyen.

A minő lovat tehát az egyes vármegyék kiállításában szemlélnünk, olyat nem találunk ugyan minden pillanatban százankint eladásra készen az illető vidéken, de igen is megtaláljuk az illető vidék tenyésztőinek istállójában százankint, sőt ezrenkint is az oly vértű anyagot, melyből oly lovakat lehet nevelni és megfelelő gondozás mellett oly conditóban a vásárra állítani, mint a minő példányokat a kiállításon szemléltetünk.

Számos tenyésztő remélhetőleg meg fogja tanulni e népies kiállításon azt, hogy a megfelelő tartás és felnevelés nélkülözhetlen kiegészítő részét képezi azon jó vérnek, mely Magyarország lótenyésztésének megbecsülhetetlen kincsét képezi, s ha ezen elv általános elterjedést nyer tenyésztőink körében, akkor meg fogjuk érni országos lótenyésztésünk aranykorát.

A mint a lókiállítás három főcsoportjának a fentebbiekben foglalt rövid jellemzéséből látható, a kiállítás összes anyaga egy szerves egészet képez, és országos lótenyésztésünk egységes képét mutatja nagy keretben és erős vonásokban.

A külföld megfogja tanulni belőle hazánk lótenyésztési viszonyait, tenyésztőink pedig megismerik a hazai anyagot minden ízében és levonhatják belőle ama hasznos tanulságokat, a melyek megszívlelésétől várható országos lótenyésztésünk felvirágzása.

Fővárosi levél.

Budapest, 1885. szeptemer 30.

Piroslik már a fáka a levél, süvölt köztök, süvölt az őszi szél . . . Prózában folytatva, azt jelenti ez minékünk boldog pestieknek, hogy: itt a szezon, itt van újra!

Tisztelet, becsület az idei holt szezonnak, mely bizony mondan, elevenebb volt — hála a kiállításnak! egy némely nagy város téli évadjánál, de az igazándi fővárosi élet mégis csak most kezd hatalmasan nekilendülni, mióta az est árnyai hamarabb szállnak alá és a ligetek zöld gyepszőnyege helyett a szürke aszfalt lett a divó sétány, mióta a kávéházak tündöklő ablakai mögött nyüzsgő embergomolyokat látunk és a színházakban — visszaszálingózzván mind a szabadságolt jelesek — nemcsak „amugyosan“, de istenigázában kezdenek játszani.

Szóval, a budapesti ember, kit sorsa egész nyáron át itt tartott, csak most érzi tágulni tüdejét és könnyebbülten szakad ki a sohaj kebléből: végre, végre elememben vagyok! . .

Csak a vígadó előtti kioszkocska, — a kedvelt „Hangli“ őrzi meg szívósan nyári képét — daczára a sárguló akácseroroknak. Reggelenként hiába zörrenti néha hűs szél a fák gyérülő lombozatát, hiába hallszék titkos, zizező hullamása a sápadt leveleknek, csak összegyűlemlik azért még mindig ugyanaz a választékos törzsvendégereg a vidám ugrókat magasba szökellő vizsugara előtt.

Az utczákon a Bukovay-náczói hemzseg mostanában (ez az ő hónapja), ki „öregestül“, ki pajtásostul bandukol városzerte. Zöld a remény színe, de azért a „haza reménye“ bizony mordul ráförmedve arra az életunt filiszterre, a ki őt „Zöldnek“ vakmerősködnék mondani, mert csak a vidékről most először felkerülő balek „zöld“, hiába érett meg — amint arról testimoniuma tanuskodik, teszem azt a pataki avagy a szentesi zsendítő egálj alatt.

. . . Különböben künn az utczán nem egy tarka képet pingál most olykor jókedvében a véletlen. Jóképű alföldi parasztok czifrarajtos, habfehér gyolcsatyában . . . piros turbános, sárga kaftanos, napsütötte arcu ozmanlik emitt — széles kék bugyogóju, atletatermetű szerbek bojtos fezzel tar koponyájakon . . . prémes ködmönös lengyel testvérek fekete csalmaival fejükön amott szírvárványló csoportozatokba verődnek az őszi verőfényen sütkérező utczasoron! . . Ilyen, egészen katalógusán kívüli „emberészeti“ kiállítást verázstolt ide a mi országos kiállításunk, a hol — notabene — még szüntelenül járja a „hegedűszó, furulyaszó, cimbalom“ mert biz ott még ekkor sem fogytak ki a búfelejtő bankettezesből.

A legutóbbi nagy eszem-izsom — ha nem csalódom — az vost, a mit a kohászok és bányászok cselekedtek. Hja, jól esik változatosság kedvéért, emlédező bányaureg helyett pezsgőtől habzó serleg fenekére pillogatni.

Színházainkban nagy dolgok vannak készülöben. Kezdjük a Szikszay . . . pardon! a nemzetinél! Egybegyült újra a „jeles kompánia“, mely meglehetősen széjjel szóródott a rekkenő napokban. Jászay Mari, Helvey Laura a ködös Londonból, az örökifjú Prielle Cornelia a fenyesekkel vadregényes Tátrafüredről, jó Szigeti bácsink svábhegyi szőlőjéből, ragyogó Csillag „Terézünk a Margitsziget susogó tölgyei alól és hős Nagy Imrénk a — nemzeti színház bérházából, mind, mind összetálalkoztak újra hatalmas munkadögvben . . . Jókai „Arany embere“ arany szezont teremtett a nemzeti színháznak, adja isten, hogy most gyémánt szezonná avanszíroztassa legujabb, regényből gyurt drámájával a „Fekete gyémántok“-kal! . . Igaz ugyan, hogy valamint a politikai horizonon, ugy a nemzeti színház szemlataarán is egy sötét pont kezd mindinkább előtűnni, de tudom, hogy nyomban vidámban lélekeznek t. olvasóim, ha megszugom, hogy Csikynek egy új drámája az a „Sötét pont.“

Ördögáta népszínháza még mindig az ördög piluláival traktálja közönségét. Pedig már a kaczkiai menyecskevár lett Hegyi Aranka is ott csisereg benne! No de majd beköszönt már e uapokban újra régi fészkebe valami parázs nótával a mi dicső Blahának és tudom, hogy hamarosan véget vet az ördög uralmának az országhírű Angyal Liszka.

. . Politikáról mit sem irok. A Sándor-utca tája nem néptelen már, összeültek a patres conscripti — de nem történt még semmi. Hiszen még Csanády bá sem szölt oda „Tisza Kálmán urnak“, hogy: hiába rázogattja fejét a miniszterelnök ur! . . Majd irok akkor, mikor felmordulnak a dörgedelmes szónoklatok, szerte cikáznak a lobogó „pártvillámak“, kigyuladnak a honatyai arczulatok . . . majd akkor, akkor!

Fővárosi levelező.

Különfélék.

* **Lapunk** mindazon szíves megrendelőit, a kik az elmúlt 2 évnegyedre vagy azok valamelyikére és a folyó negyedre az előfizetési összeget még ez ideig meg nem fizették: felkérjük szíveskedjenek azt a kiadóhivatal vezetője t. Virág Lajos urhoz (városház, főjegyzői iroda) lehető rövid idő alatt beküldeni, hogy kötelezettségeinknek mi is eleget tehesünk. Szerk.

—
* **Egyházmegyei közgyűlés.** Folyó október havának 13-ának d. e. 10 órájára egyházmegyei közgyűlést hívok össze zilahi egyházközségünkbe az ev. ref. főgymnasium dísztermébe. A kizárólag egyházmegyei közgyűlés elébe tartozó ügyeken kívül minden hozzám érkezt ügydarab elnöki, egyházmegye tanácsi s más illetékes hatósági elintéztet nyervén, csak kevés tárggyal veszem ez alkalommal igénybe az egyházmegyei közgyűlés illetékes tagjainak bölcsességét. Ez ügyek azonban oly fontosak, hogy biztosan remélem a közgyűlés tagjainak megjelenését. A) A közgyűlés tárgyai a következők: 1. Gyűlést megnyitó ünnepélyes ima. 2. Elnöki megnyitó. 3. Esperesi jelentés a lejárt félévi időszakról. 4. Tanügyi előadó jelentése. 5. Br. Györfly Lajos főgondnok és Nagy László esperes bizottsági jelentése a zilahi egyháztanácsnak az egyik papiház ebédlőjét gyűlésteremmé átváltoztatása és a papi telekre egyik feljárás elzárását tartalmazó határozata tárgyában. 6. Tiszt. Péntek Ferencz afiának egyházával szemben felmerült vitás kérdés elintéztése. 7. A közgyűlést megelőzőleg esetleg bejelentett indítványok. 8. B) Október 13-án d. u. 3 órakor házassági esetleg köztörvényssék.

* **Kinevezések és áthelyezések.** A zsióbó kir. járásbírószághoz — Liskievics Gusztáv tasnádi kir. járásbírószági díjnok irnokká, Bernhart Adolf ügyvédi irnok végrehajtóvá neveztetett ki, — továbbá: Török Károly sz.-cseli kir. járásbírószági segédtelekkönyvvezetőt és Schlecht Lajos zilahi kir. járásbírószági irnokot ugyanoda hasonló minőségben áthelyezte.

* **Választás.** Szilágymegyének f. hó 1-én tartott közgyűlésén e megye tisztügyészévé Dénes Lajos 57 és Kiss Tamás 1 szavazattal szemben Móni Gyula sz.-cseli gyakorlóügyvéd 59 szavazattal választott meg.

* **Ő felsége a király** névnapján a f. hó 4-ikén a helybeli rom. kath. templomban szokásszerinti háláadó isteni tisztelet tartatott, a melyen a városi hivatalnokai kar a Gencsy Sándor polgármester, a helybeli kir. járásbírószágt tisztviselői kara Dobolyi István kir. járásbíró, s az adóhivatal egy tagja Gasner pénztárnok vezetése alatt vett részt.

* **Valahára!** Az erdélyi kultur-egylet melynek nemess missziója most már minden magyar előtt ismeretes s a melyért áldozatot hozni nem divat, hanem szent kötelesség: valahára mi tőlünk is kiérdemelte a figyelmet Mükedvelő előadás és zeneestély van készülöben. Dr. Ajtay Endre ur nemes lelkesedéssel vette kezébe az ügyet és sikerült azt olyan ensemble-lal összeállítani s oly szereplőket megnyerni, a mely bizonyára szép közönséget fog vonzani. Mint értesülünk br. Bánffy György, a mi megyénk büszkesége fogja virtuoz zongora játékával betölteni az egyik számot. Színre kerül ez alkalommal Bereziknek „Bál királynő“ című ügyes vigjátéka, melyből a próbák már folynak is. Sok sikert a nemes czélnek!

* **Iskolai ünnepély.** A gymn. tanuló ifjuság 1/2 8 órakor kezdte meg iskolai ünnepélyét a templomban és 9 órakor végezte be az iskolai zeneteremben, hol a tanári kar és néhány ügyszerető polgár jelenlétében az ünnepély következő programm szerint folyt le: „Nyitány“ Maierbeertől, eléadta a gymn. zenekar. „Hymnus“ Vörösmartitól, — szavalta Oroz L. IV. oszt. tanuló. „Névnapi örömdal“ Zsakovszkytól, — éneklé a gymn. vegyeskar. „A magyarokhoz“ Bercesnyitől, — Szavalta Kerebecz V. III. oszt. tanuló. „Ima a hazáért“ Moholtól, — énekelte a gymn. vegyeskar. „Szózat“ Vörösmarthytól szavalta Józsa Gyula IV. oszt. tanuló. Ezek után a király ünnepének méltatásata rövid beszédet tartott az igazgató. Végre: „Babér lombok“ Mendelson-tól, eléadta a gymn. zenekar. Ez nap emlékének tiszteletére egy napi szünet lett volna adandó, de mint-hogy ez alkalommal a névnap vasárnapra esett, a tanári kar határozata értelmében a jelzett egy napi szünet a szüreti idő alatt fog kiadatni.

* **A posta főnök** urat kérdjük: miért nem jött f. hó 6-án semmi pesti sem kolozsvári posta? Reménylünk, hogy nem lessz ez kezdete a mult évi gyakori posta-rendtelenségeknek!

* **Elragadt lovak.** Ifju Paskuj József helybeli földbirtokos fiatal nejével kocsin látogatásokat tett s ez alkalommal lovai megbokrosodtak, összetörve a hámfát s elszakítva az istrangot (vagy hogy is hívják magyarul?) szilaj futásnak eredtek. Szerencsére nem vesztették el lélekjelenlétüket s gyors kiugrással minden bajt ki kerültek. A szerencsétlen kocsis azonban a lovak közé esett s karján súlyos sérülést szenvedett.

* **Betörési kísérlet.** Dr. Kopp Gyula járási orvos házába a napokban betörést kíséreltek meg. A tettesek bezúrták az ablakot, de észrevétetvén gyors futásnak eredtek.

* **Hymen.** Szőlősy kir. telekk. hivatalnok Zilahról, eljegyezte Nyárády Biri k. a. Bagossy Albert ügyvéd nevelt leányát Bagoson. — Szabó Lajos rátoni köztanító e hó 18-án tartja menyegzőjét Fitora Kati kisasszonynyal.

Hirdetések.

300.—1885.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhirrre teszi, hogy a sz.-somlyói kir. járásbíróság 1248—885. számú végzése által Ölbaum József és társai javára Papp János és neje ellen 35 frt tőke, ennek 1884. év július hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 16 frt 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 357 frtra becsült házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2762./885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sz.-Somlyón alperes lakásán leendő eszközzésére 1885. év október hó 13. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. tez. 108. §-a szerint készpénzben fizetendő.

Kelt Sz.-Somlyó, 1885. évi szept. 28-án

MÁRKUS GUSZTÁV

117.—1—1.

kir. bir. végrehajtó.

Szilágy megye alispánjától

981—4885. sz.

Pályázati hirdetmény.

Szilágy megye alispánja közhirrre teszi, hogy az alábbi körorvosi állomások, a megjelölt fizetések élvezete mellett betöltendő; mihez képest felhivatnak mindazok, kik ezen állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy ez iránti pályázati folyamondványaikat kellőleg fölszerelve hozzám f. évi november hó 1-ig nyújtsák be.

Megjegyzem, hogy két szomszédos körre benyújtott folyamondványok is, a mennyiben azokra külön—külön pályázó nem jelentkeznek, figyelembe fognak vétetni, s az ideiglenesen ekkép egyesítendő körök székhelye következőleg állapittatik meg.

I. kör. Székhely: Alsó-Szopor. Fizetés: 400 frt.

II. kör. Székhely: Tasnád. Fizetés: 300 frt.

E két kör egyesítése esetén székhely: Ákos

III. kör. Székhely: Ér-Körös. Fizetés: 400 frt.

IV. kör. Székhely: M.-Osaholy. Fizetés: 300 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely Peér.

V. kör. Székhely: Ilosva. Fizetés: 400 frt.

VI. kör. Székhely: Kemér. Fizetés: 350 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely Sz.-Somlyó.

VII. kör. Székhely: Halmasd. Fizetés: 300 frt.

Ezen kör egyese a betöltött nagyfalusi körrel, melynek ideiglenes székhelye Sz.-Somlyó, lesz a székhely: Nagyfalva.

VIII. kör. Székhely: Kraszna. Fizetés: 400 frt.

IX. kör. Székhely: F.-Szék. Fizetés: 350 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely: Kraszna.

X. kör. Székhely: Zilah. Fizetés: 300 frt.

XI. kör. Székhely: Diósd. Fizetés: 400 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely: Diósd.

XII. kör. Székhely: Felegregy. Fizetés: 400 frt.

XIII. kör. Székhely: Almás. Balásháza. Fiz.: 300 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely: Magyar-Egregy.

XIV. kör. Székhely: Zsibó. Fizetés: 300 frt.

XV. kör. Székhely: Náprád. Fizetés: 300 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely: Náprád.

XVI. kör. Székhely: Illésfalva. Fizetés: 400 frt.

XVII. kör. Székhely: Sülelmed. Fizetés: 300 frt.

E két kör egyesítése esetében székhely: Égerháti.

XVIII. kör. Székhely: Sz.-Cseh. Fizetés: 300 frt.

Zilahon. 1885. szept. 28.

S Z I K S Z A I,

116.—1—1.

alispán.

* Sz.-Somlyó város képviselő testülete legtöbb adót fizető tagjainak ideiglenes névsorjegyzéke — az 1886. évet illetőleg — következőleg állítottott össze: Rendes tagok: 1) Láng Mór Sz.-Somlyó 568 frt, 2) báró Bánffy Albert Kolozsvár 481 frt 11 kr, 3) Hubert József Sz.-Somlyó 308 frt 49 kr, 4) Bölöni Sándor N.-Várad 283 frt 40 kr, 5) báró Bánffy Zoltán Beresztelek 241 frt 67 kr, 6) Szabó Ferencz Sz.-Somlyó 228 frt 92 kr, 7) gróf Bánffy Béla Budapest 216 frt 93 kr, 8) Ruzska Ignác Sz.-Somlyó 207 frt 1 kr, 9) id. Páskuj József Sz.-Somlyó 196 frt 34 kr, 10) Somogyi Kálmán ügyvéd Sz.-Somlyó 80 frt 83 kr, kétszeresse 161 frt 66 kr, 11) Brüll Sámuel Sz.-Somlyó 143 frt 28 kr, 12) Papp Tódor Sz.-Somlyó 134 frt 54 kr, 13) Szénássy Miklós Sz.-Somlyó 131 frt 92 kr, 14) id. Nedeczky János Sz.-Somlyó 131 frt 77½ kr, 15) Schönstein János Sz.-Somlyó 131 frt 22 kr, 16) Szalgháry József Sz.-Somlyó 125 frt 18 kr, 17) Benkő Lázár Zilah 124 frt 10 kr, 18) Orosz Simon Sz.-Somlyó 123 frt 90 kr, 19) Finger Lajos Sz.-Somlyó 123 frt 86 kr, 20) id. Páskuj István Sz.-Somlyó 109 frt 42 kr, 21) Józsa Gyula Sz.-Somlyó 105 frt 18 kr, 22) Tamko Bertalan Sz.-Somlyó 98 frt 44 kr, 23) Lázár Antal Sz.-Somlyó 98 frt 33 kr, 24) Telegdy Márton Sz.-Somlyó 95 frt 41 kr. Póttagok: 1) Angyal János Sz.-Somlyó 95 frt 27 kr, 2) Brüll Salamon Sz.-Somlyó 91 frt 29 kr, 3) Herschli Sámuel Sz.-Somlyó 90 frt 75 kr, 4) Szathmáry Dániel Sz.-Somlyó 90 frt 36 kr, 5) Veverán József Sz.-Somlyó 90 frt 22 kr, 6) Goldglancz János Sz.-Somlyó 88 frt 67 kr, mi is azon értesítéssel tétetik közé, hogy ezen névjegyzék, az időközben netalán beérkező felszólamlások elbírálása mellett folyó 1885. évi október hó 12. és 13. napjain a városház tanácstermében tartandó igaz. biz. ülésén fog véglegesen megállíttatni. Felhivatnak tehát mindazok, kik az 1871. évi 15-ik t. cz. 35. §. kedvezményét igénybe venni, esetleg a névjegyzék összeállítását ellen sérelmüket orvosolni akarják, hogy az említett napokon az ülés tartama alatt d. e. 9—12-ig d. u. 3—5 óráig alólírt választmánynál szóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságokat igazolják. Kelt Sz.-Somlyón az igazoló bizottságnak 1885. évi október hó 3-án tartott üléséből. Somogyi Kálmán biz. elnök, Virág Lajos biz. jegyző.

* Nagy-váradi püspökké, újabb hír szerint Dobó Miklós csanádmegyei kanonok s volt szegedi plébános van kiszemelve.

* Harez a halottakért, meg még valamiért. Fura dolog, de megtörtént. Színhelye a helybeli izraelita imaház volt, idő — jelenkor. De kezdjük a dolog elején. A sátoros ünnepek utolsó napjain szokásban van a mózesvallásuknál, hogy a thora (tizparanesolat) előtt felsorolják a megholtak neveit, a mit azok igen jó néven vehetnek a másvilágon, mert nem az utolsó tisztesség. Nagyon természetes, hogy azok, a kik éltükben valami főben járó eszt követtek el, p. o. malacz pecsenyét ettek vörös káposztával: elhallgatva lesznek. Egy ilyen néhaivá vált erotnek nevének a thora előtti említése, vagy nem említése aztán nagy vitára adott alkalmat a f. hó 1-én az itteni imaházban; mely előbb lassu eszmecsere, majd dühös vita, később pedig kiesi híján döngönyözésben végződött. Fenn a chóruson, a hölgyek se vették tréfára a dolgot s ki-ki a saját téje mellett foglalt erős pártállást s lón az amazonok közt véghe tetlen tusa, melyben kiesi híján a rózsás és nem rózsás körmöknek is szerep jutott volna. Ez alkalmat felhasználta két amazon, a kik — mint a gonosz nyelvek beszélik — egy don Juon miatt rég hadi lábon állanak s a „szent ügy“ köpenye alatt parókára kaptak. A dolog vége rendőri közbejövettel igényelt s csak a rabbi higgult magatartásának köszönhető, hogy a filiszteusok és izraeliták között kitört háboru minden nagyobb baj nélkül véget ért. Ez történt a 19-ik század utolsó felében, a sz.-somlyói izraelita imaházban. Sapi-enti pauca!

* Te vagy a czukros? — Én vagyok édes! Egy szerelmes ifjú házaspár, valahol s valamelyik utcájában és egy pórul járt vidéki kalandor mulatságos esete ez. A semita férj üzleti dolgokban jár rendesen kétsé estig s mikor baba jön rendesen megkopogtatja az ablakot. Erre egy gyöngéd női hang kérdi: „The vagy a czukros?“ „Én vadjok édes!“ — felel a férj. Ezt több estén át figyelemmel kísérte egy don Juani erényekkel ékeskedő, de in corpore vézna ur s egyszer megreszkirozta a bőré. Oda állt az ablak alá s a férj hangját utánozva felelt a kérdésre. Ajtó nyílt és csattant volna. De e pillanatban előkerült a valódi férj s kiderült a majdnem végzetes tévedés. A hü nő és férj közös erővel neki estek aztán a csábítónak. A szerencsétlen flótás betört orral vonult vissza s még hozzá plaidje egyik része is ott maradt diadalmas lobogó gyanánt. A derék házaspár most valószínűleg új jelszón töri a fejét.

* Az utcái világításánál igazán sok fejtelenséget tapasztalunk. Sokszor mikor pokoli sötétség van egyenesen reánk van bízva, hogy féjjel menjünk a falaknak, mert lámpagyújtásról szó sincs. No persze, mert sötétben a lámpagyújtás kellemetlen functio. Sokszor pedig mikor a hold pufók arccal vigyorog le ránk olyan fényes világítást rendeznek a mi számunkra is azzal a tiz szál utcái lámpával, hogy alig tudunk ellentá- lani az ingernek, hogy ki ülünk lapot olvasni az ut- czára. Van olyan eset, hogy a lámpagyújtó este meg gyújtva a ki sem takarított lámpát, az ott füstölög isten jóvoltából addig, míg csak szét nem pattan az üveg rajta s akkor ott lobog féléjjelen át. Kérjük mindezeket figyelembe méltatni, fejünk, orrunk és lábaink érdekében!

Az udvariasság netovábbja. Utcái jelenet. Szemé- lyek: egy elegáns ur, a legutóbbi divat szerint ölrözve, egy kevésbé elegáns ur, gondosan lekefált és kitisztog- atott kabátban. Kellékek: Egy kialudt havanna- szivar az elegáns urnál, egy égő válogatott „két- krajezáros“ a kevésbé elegánsnál. Az elegáns ur (ud- variassan) „Szabad kérem egy kis tüzet.“ — A kevésbé elegáns (nagy készséggel) — „Kérem sző- pen!“ — Az elegáns ur kényelmesen meggyújtja ha- vanniáját a neki átnyújtott kétkrajezároson, azután el- hajítja az égő szivarvégét, tárczájába nyul s megkínálja

egy havannával a kevésbé elegánsat — Az elegáns (le- ereszkedő hangon) „Szabad szolgálom?“ — A kevésbé elegáns (kissé meglepetve); „Kérem — köszönöm szé- pen. Megengedi, hogy rágyújthassak?“ Az elegáns „Ó kérem!“ A kevésbé elegáns rágyújt az új havannára az imént meggyújtott régiebb havannavégén, aztán el- hajítja az utóbbit, szivartárczájába nyul s megkínálja az elegáns urat egy — kétkrajezárossal! Az elegáns ur tétovázva nadrigzsebebe csuszátja a kétkrajezárost, azután udvarias hajlongások közt elválnak egymástól.

* Új-neme a biztosításnak Párisban közelebb olyan biztosító társaság alakult, melynél a hölgyek szépségü- ket biztosíthatják. A biztosítási szabályok szerint min- den nő hecsülheti szépségét tetszése szerinti összegre s a szerint fizet be évenként a társaságnál bizonyos rész- leteket. Szépségét minden nő biztosíthatja, ha 15 éves- nél nem fiatalabb, és 30 évesnél nem idősebb. 30 éven- tuli nők már nem vétetnek fel a „biztosított“ szépsé- gek közé. Ha aztán a biztosítás ideje alatt az illető nő szépségét akármiféle sorcsapás, betegség, stb. által elveszti, a társaság kifizeti neki a meghatározott össze- get, épen úgy, mintha gazdaember volna, kinek a ter- mését tönkre verte a jég, de a ki termését jégkár el- len biztosította. Az eszme mindenestre elég hóbortos, de a biztosítási üzlet ezen neme valószínűleg a legjöve- delmezőbbnek fog bizonyulni, mert alig hihető, hogy a biztosított szépségű hölgyek közül sokan találkoznak, a kik szépségüik elvesztését beismernék s a biztosítási összeg kifizetését követelnék. A társaság spekulációja e szerint szilárd alapokra van fektetve.

Irodalom.

— Vannak kertészeti, vannak méhészeti, vannak állattenyésztési s még százféle szaklapjaink, de nagyon sokan talán nem tudják, hogy van egy olyan lapunk is, mely mindezeket a szakokat felöleli a maga kerté- ben: a „Magyar Háziasszony.“ E Budapesten megje- lenő hetilap felőleli változatos rovataiban mindazt, a mi nő előtt csak érdekel birhat. Közül mindenek előtt minden számában nő-társadalmi vezérezikket hoz közle- ményeket és hasznos tanácsokat a konyha, a gazdaság, a kertészet, a nevelés, az egészség ügy, a kézi-munka, a divat köréből, s ezeken kívül még következő érdekes rovatai vannak: „Gyermekeink.“ — „Társasjátékok,“ „Lakás.“ — „Házi szerek.“ — „Házi eszközök.“ — „Házi állatok.“ — „Méhészet.“ stb. A „Munka Után“ című ingyenes szépirodalmi melléklet pedig érdekesítő re- gények, elbeszélések, humoreszk stb. továbbá költemé- nyek, talányok, adomák, s egyéb apróságok közlése ál- tal a család minden tagjának, a leánynak épué, mint a jó, öreg nagymamának kellemes szórakozással szolgál. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetni leg- célszerűbben postautalvány által, ezimezve a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához Budapesten, nagykorona- uteza 19. — Mutatványszámok ingyen küldetnek mind- azoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezekért — legcélsze- rűbben levelezőlapal — fordulnak.

— Az erdőlyrészi kulturregyesület vezsrőfőriainak sikerült arczképét mutatja be az „Ország-Világ“ 40-ik (okt. 3.) száma. E számban, mely már Fekete József szerkesztésében jelent meg, egy egész sorát találjuk az érdekesnél érdekesebb közleményeknek s a művészi ki- viteli képeknek. A közlemények sorát Desseffy Mar- ccel gróf, a veterán publicista, „Világ-béke“ című nagyrdekű közleménye kezdi meg. Ezt követi Győry V. irodalmi hagyatékából „A feltékeny“ című szép köl- temény; „Füst“ vig beszélete, Le Noirtól; „A Mátyus Elek kaszáloja“, rajz, Jakab Ödöntől, hat gyönyörű illusztrációval, Gyárfás Jenőtől: „A hol a háboru ké- szül“, Sasvári Ármától, két nagyszabású képpel. Aztán Bartók Lajostól olvasunk megkapó szép költeményt „Eldobott lantom“ címmel, s még egy hosszú sora van a közleményeknek, így: „A hűség próbája“, be- szélyke, Hevesi Józseftől; „A fejletés“ rajz, Tolnai Lajostól; — „Az erdőlyrészi kulturregyesület vezér- főfőriai“, „Golgotha.“ Kovács Sándortól, az akadémián dícsérlettel kitüntetett költemény; „Az elsőszülött“ esi- nos kis költemény az ugyanily című képhez. E számban kezdődik Benedek Elektől „A kollektor“ című regény, melynek tárgya a székelv népleletből van me- ritve. Végül „A hét története“ Borostyáni Nándortól, s a rendkívül gazdag és változatos rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, a kiállí- tásról, könyvpiaç, nők világa, vidéki élet, sport, hy- men, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. Az „Ország- Világ“ előfizetési ára: január—decemberre 10 forint, január—júniusra 5 frt, július—szeptemberre 2 frt 50 kr.; június—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés“-sol együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pal- las irodalmi és nyomdai részvényjárásához külden- dők, kecskeméti utczad 6-ik szám.

Piaczi árak.

Egy hektoliter	Sz.-Somlyó szept. 25.	Zilah szept. 26.	Tasnád aug. 25.	Sz.-Cseh aug. 19.	Kraszna szept. 22.
árak krajezárosokban					
Buza	422	5—	500	563	465
Kétszeres	374	430	410	480	460
Rozs	357	365	320	—	450
Árpa	3—	265	—	—	—
Zab	260	220	320	200	260
Tengeri 100 kiló	438	380	450	465	550
Széna 100 kiló	320	350	350	400	—
Marhahus	34	32	36	26	32

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1885.